

КОСМІЧНЕ СМІТТЯ – ЗАГРОЗА БЕЗПЕКИ КОСМІЧНИХ ПОЛЬОТІВ

Проблема забруднення космосу на даному етапі розвитку космічної діяльності дуже актуальна, особливо питання які стосуються «космічного сміття».

Космічне сміття – порівняно нове поняття для міжнародного права, і означає залишки космічних об'єктів або частини засобів їхньої доставки, які створюють перешкоди для практичної космонавтики та астрономії.

Щоб зменшити загрозу зіткнень космічні апарати здійснюють маневри відхилення, а це – додаткові витрати палива й низка інших складнощів. Фрагменти сміття, що утворилися після вибухів, можуть стати для XXI століття одним з головних джерел забруднення, зазначає А. Яковенко.

Серед юристів існують два підходи до питання про юридичну природу космічного сміття. Окремі юристи вважають, що таке сміття не повинно розглядатися як космічні об'єкти або їх частини, і тим самим будь-яка шкода, заподіяна таким космічним сміттям, виявиться поза сферою дії Конвенції про міжнародну відповідальність 1972 року. Більшість з них вважають, що космічне сміття має охоплюватися поняттям космічних об'єктів і їх складових частин.

Незважаючи на різні підходи до природи та юридичного статусу космічного сміття з часу опублікування Комітетом ООН з космосу своєї першої Технічної доповіді з космічного сміття у 1999 році склалося загальне розуміння того, що засмічення космічного простору створює небезпеку для космічних апаратів, які знаходяться на навколоремній орбіті. Результатом цієї роботи було оприлюднення на сесії 2001 року Науково-технічного підкомітету Керівних принципів з протидії утворення космічного сміття, розробленого МККС.

У цілому в проблеми космічного сміття як у будь-якої іншої складної та актуальної проблеми існує декілька вимірів: науковий, технічний, правовий, екологічний та ін. Незважаючи на те, що ця тематика привертає увагу багатьох національних дослідницьких центрів, космічних агентств і з різним ступенем заглибленості періодично обговорюється в численних комітетах і комісіях міжнародних організацій, хотілося б додати, що забруднення космосу з кожним роком продовжує зростати, у зв'язку з чим зростає ризик зіткнень, що завдають пошкодження КА. Оскільки за допомогою існуючих технологій важко вирішити завдання поліпшення стану космічного середовища, розумним кроком щодо збереження космічного простору для майбутніх поколінь у даний час є прийняття заходів зі зменшення забруднення, серед яких важливе місце посідають саме організаційно-правові заходи боротьби з космічним сміттям. Адже якщо в найближчий час не будуть врегульовані правові питання, пов'язані з попередженням і зменшенням кількості космічного сміття, встановленням відповідальності за збільшення кількості таких об'єктів, розробкою міжнародних засобів врегулювання даної проблеми, рівень засміченості навколоремного простору зробить неможливим подальше здійснення космічної діяльності.